Raadsvoorstel

Nota inwonersparticipatie

Aan : de gemeenteraad
Van : College van B&W
Datum : 08 februari 2022
Portefeuillehouder: : Roberto ter Hark
Programma : Bestuur en dienstverlening
Zaaknummer : 178206

Voorgesteld besluit

I. **De uitgangspunten en rollen zoals beschreven in de nota inwonersparticipatie vast te stellen**
II. **De uitwerking van de uitgangspunten en rollen in de nota inwonersparticipatie voor kennisgeving aan te nemen**

Kern van het voorstel

De nota inwonersparticipatie bevat een heldere visie met uitgangspunten hoe wij als gemeente Noordwijk participeren met inwoners. Het biedt de gemeentelijke organisatie praktische handvatten om doelmatiger te participeren bij het maken, uitvoeren of evalueren van gemeentelijk beleid.
De nota inwonersparticipatie bevat een verbeterde werkwijze voor het vormgeven en uitvoeren van participatietrajecten. Hierbij worden de verschillende rollen en verantwoordelijkheden met behulp van een participatieladder verduidelijkt. Het betreft daarbij de rol van de participant, de ambtelijke organisatie, het college en de gemeenteraad. De nota inwonersparticipatie benadrukt de meerwaarde van participatie en de goede balans tussen participatieve en representatieve democratie. Het is de rol en de verantwoordelijkheid van de gemeenteraad om deze balans te bewaken. Om de werkwijze te implementeren is er een aantal organisatorische aanbevelingen opgenomen. De gemeenteraad wordt gevraagd de uitgangspunten en rollen zoals beschreven in de nota inwonersparticipatie vast te stellen.

Aanleiding

Het voorbereiden en uitvoeren van een goed participatietraject vraagt om duidelijke richtlijnen. Er is op initiatief van de gemeente de afgelopen jaren veel geparticipeerd en maatwerk geleverd. Er is behoefte aan een daadkrachtige Noordwijkse werkwijze en een helder kader om participatie aan te toetsen.

Wat willen we bereiken? (Beoogd effect)

De nota inwonersparticipatie heeft als doel om participatie te structureren en hierbij helderheid te geven over taken en rollen zowel intern als extern.

Wat gaan we daarvoor doen? (Oplossingsrichtingen/maatregelen/onderbouw per oplossingsrichting met argumenten)

In de nota inwonersparticipatie zijn de volgende uitgangspunten vastgelegd;

I. **Bezint eer ge begint** | *"We bereiden het goede gesprek voor. Voordat we in gesprek gaan leggen we in het participatiekader vast wat het gesprekdoel is, wie we uitnodigen en wat hun rol is en wat de mogelijkheden en onmogelijkheden zijn."*
II. **Maatwerk** | *"Participatie is maatwerk, en het speelveld is daarmee altijd anders. Voor iedereen is vanaf de start het participatiekader helder."*
III. **Creatieve ruimte** | *"Er moet in het goede gesprek creatieve ruimte zijn voor alternatieven en accentverschillen."*
IV. **Gelijkwaardigheid** | *"Alle gesprekspartners zijn gelijkwaardig. We sluiten geen inwoners uit, iedere stem telt."*
V. **Diversiteit** | *"We zoeken naar diversiteit in belangen en standpunten aan tafel. We streven naar een representatieve groep deelnemers, maar dit is niet altijd nodig of mogelijk. Niet meedoen is ook oké."*
VI. **Participatie versterkt de democratie** | *"Het participatietraject en de 'opbrengst' moet voor het bestuur en inwoners navolgbaar zijn. We zijn in het goede gesprek open over de dillema's en afwegingen van ons bestuur."*
VII. **Heldere communicatie** | *"De communicatie is helder, tijdig en concreet. We kiezen uit onze 'communicatie middelen mix' voor een combinatie van online en offline methoden. Digitaal participeren we op een herkenbaar platform; Samen.Noordwijk.nl. Wanneer we enkel informeren blijven we goed luisteren, we staan altijd open voor reacties en ideeën."*
VIII. **Agree to disagree** | "*Wanneer we gezamenlijk inzien dat we er niet uit komen benoemen we dat. We zijn helder over de mogelijke vervolgstappen in het besluitvormingsproces."*
IX. **Praktiseren en leren** | *"Participatie is maatwerk en vraagt om vakmanschap. Dit doen we daadkrachtig en met durf. We blijven in de praktijk met en van elkaar leren."*

De gemeenteraad heeft in een participatietraject drie verschillende rollen;

I. **Kaderstellend:** nog voordat het participatietraject start is de gemeenteraad kaderstellend met beleid dat zij reeds heeft vastgesteld. Relevante beleidskaders worden opgenomen in het gesprekskader.
Indien de gemeenteraad wordt geconsulteerd heeft de gemeenteraad de mogelijkheid aanvullende bestuurlijke kaders op te nemen in het participatiekader.
II. **Volksvertegenwoordigend**: de gemeenteraad heeft de belangrijke rol om in de besluitvorming een afweging te maken in het belang van alle inwoners en belanghebbenden en kijkt daarbij breder dan de participatie opbrengst. In de besluitvorming heeft de gemeenteraad een verbindende rol door toelichting en uitleg te geven op de afweging die is gemaakt.
Indien de gemeenteraad wordt geconsulteerd heeft de gemeenteraad de mogelijk in het participatiekader aanvullingen te doen over de beoogde deelnemers en hun rol in participatietraject.
III. **Controlerend:** in de besluitvorming toetst de gemeenteraad of het participatietraject en de opbrengst voldoen aan het gemeentelijk beleid en het participatiekader. Om de deelnemers en de creatieve ruimte in het goede gesprek niet te beïnvloeden hebbend raadsleden en wethouders in het goede gesprek een waarnemende rol, en kan verduidelijkende vragen stellen. De raad heeft een belangrijke controlerende taak met betrekking tot de diversiteit of

representativiteit van de participatie opbrengst. De gemeenteraad kan gedurende het proces of in de besluitvorming, dit als aanvullende informatie navragen.

Het college is als dagelijks bestuur verantwoordelijk voor de uitvoering van de nota inwonersparticipatie. Het college consulteert de gemeenteraad over het maatwerk-participatiekader indien het beleid/project aan een of meer voorwaarden voldoet:

I. Het beleid/project valt onder de **bevoegdheid** van de gemeenteraad.
II. Het beleid/project heeft een **grote impact** op de levens of leefomgeving van inwoners.
III. Het beleid/project is naar verwachting **politiek of maatschappelijk gevoelig**.

Wat zijn de risico's en kanttekeningen
Geen

Wat mag het kosten? (Financiële paragraaf)
Niet, er zijn geen additionele kosten

Betrokken partijen/participatie
Afstemming heeft plaatsgevonden met; Team Economie Toerisme Participatie, Team Ruimtelijke Ontwikkeling, Team Maatschappij, Team Communicatie, de strategisch partners en verantwoordelijk wethouder Van den Berg en Ter Hark.
Er is gebruik gemaakt van de enquête resultaten Quick Scan Lokale Democratie (2020)

Communicatie
Presentatie in de beeldvormende commissie met een toelichting op de nota, de werking van het participatiekader en rol van de raad daarin.

Verdere procedure en planning
n.v.t.

Bestuurlijk kader
De nota inwonersparticipatie vormt een nieuw bestuurlijk kader voor alle participatietrajecten van de gemeente Noordwijk.

Bijlage(n)
Nota inwonersparticipatie (met aanpassingen na beeldvormende commissie BME 11 januari 2022)

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Noordwijk

F.G. Mencke	Mw. W.J.A. Verkleij
secretaris	burgemeester